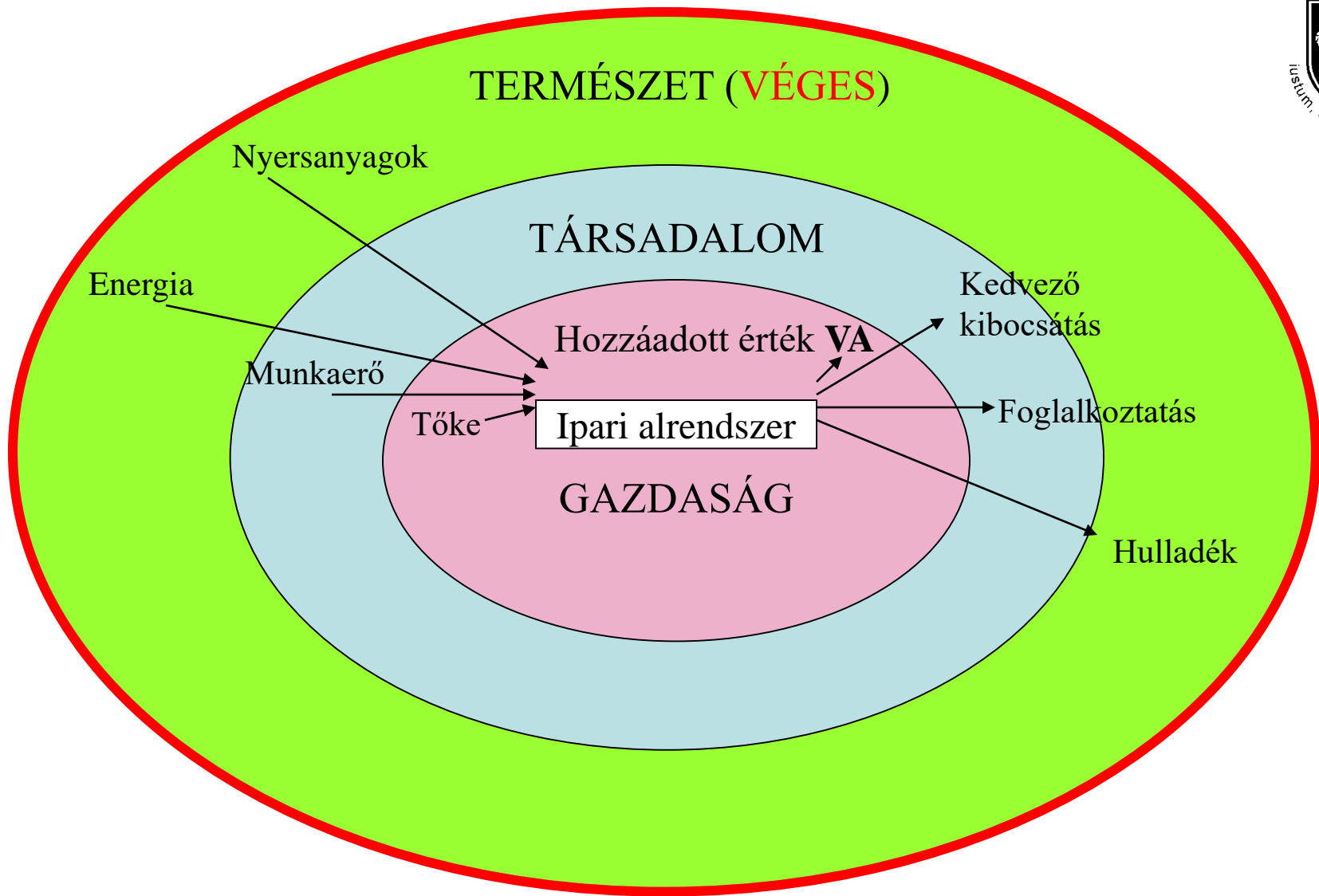

A 2015 utáni fejlesztési program kialakítása

(Környezet)politikai törekvések 1972 – 2014 között

Környezetvédelmi világkonferenciák

- Stockholm, 1972
- Európai Bizottsági és Együttműködési Értekezlet (Helsinki, 1975);
- SO₂-egyezmény; Helsinki, 1985
- Ózonréteg védelme; Montreal, 1987.
- NO_x-egyezmény; Szófia, 1988.
- Éghajlat-változási keretegyezmény; New York, 1992
- Bázeli Egyezmény, 1989. Hulladékok nemzetközi szállítása
- „UNCED” Riói Konferencia 1992
- Johannesburgban, Fenntartható Fejlődés Világkonferencia 2002
- Koppenhága Klímakonferencia 2009
- „Rio+20” – UN CSD

_ENSZ I. Környezetvédelmi Világkonferencia (Stockholm, 1972)

- ✓ 1972. Június 5. Az első Környezetvédelmi Világkonferencia;
- ✓ 113 tagállam vett rajta részt (nem vett rész Kína és Románia kivételével a szoc. országok, de még ebben az évben Mo. is aláírta);
- ✓ A konferencia mérföldkövet jelentett;
- ✓ Eredménye: (a 4 dokumentum)
  1. Nyilatkozat az emberi környezetről
  2. Nyilatkozat az irányelvekről
  3. Akcióprogram javaslat
  4. Szervezeti intézkedések.

Nyilatkozat az emberi környezetről

- Az ember hozza létre, a környezet fizikai létét az ember határozza meg;
- Az ember fejleszteni és elpusztítani is tudja a környezetét;
- Globális szinten kell megelőzni a környezetszennyezést;
- Az ember az intellektuális fejlődést elősegítheti.

Nyilatkozat az irányelvekről

26 irányelvet fogalmaztak meg, néhány fontosabbak közül:

- ✔ Az embernek joga van a minőségi környezethez;
- ✔ Term. Erőforrásokat meg kell őrizni;
- ✔ El kell kerülni az olyan szennyezőanyag használatát, amely az ökológiai egyensúly megbomlását eredményezi;
- ✔ Szabvány, szemlélet, oktatás kialakítása;
- ✔ A tömegpusztító eszközöktől meg kell védeni az embert és a környezetét;
- ✔ Tudományos kutatás segítése...

Akcióprogram javaslat

180 akcióprogram született, a kiemelkedőbbek:

- ✔ Településkörnyezet kialakításakor figyelembe kell venni a környezet védelmét;
- ✔ Családtervezések megalapozása;
- ✔ Természeti erőforrásokkal való gazdálkodás környezeti szempontok figyelembevételével;
- ✔ Talajminőség megőrzés;
- ✔ Erdők, rezervoárok megőrzése;
- ✔ Vegyszerek környezetkímélő alkalmazása;
- ✔ Radioaktív hulladékok elhelyezése...

Szervezeti intézkedések

- Jún.5. Környezetvédelmi Világnap;
- UNEP: Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Program, Székhelye: Nairobi (Kenya fővárosa);
- EU titkárságot hoztak létre Genfben;
- WEM Monitoring rendsz. létrehozatala;
- Kialakultak zöld mozgalmak;
- Földi megfigyelő szolgálat jött létre.

„Közös Jövőnk” jelentés

- ✓ „ Our Common Future”;
- ✓ 1987 februárjában fogadták el a jelentést Tokióban;
- ✓ Alapkonceptió: a Föld minden lakosának joga van arra, hogy emberhez méltó körülmények között élhessen és legalább az alapvető emberi szükségleteit kielégíthesse;
- ✓ Fenntartható fejlődés koncepciója;
- ✓ Stratégiakidolgozás a környezetkímélő fejlődéshez;
- ✓ Módszerek és eszközök felmérése a nemzetközi együttműködéshez;
- ✓ Hosszútávú környezetvédelem kidolgozása.

ENSZ 1987-1992:

„*Fenntartható fejlesztést*”!

„A fenntartható fejlődés úgy elégíti ki a jelen nemzedékek szükségleteit, hogy a jövő nemzedékeknek is megmaradjon a lehetőségük saját szükségleteik kielégítésére.”

Vegyük észre:

- *„szükségletéről” beszélünk, ezeknek van elsőbbségük az „igényekkel” szemben; és*
- *az adott korban rendelkezésre álló technikai tudás és szervezettség is befolyásolja azt hogy a környezet mennyire képes a jelen illetve jövő nemzedékek szükségleteit fedezni.*

„Fenntartható” – mit is jelent?

- ha nem nyúlunk hozzá (és más tényező sem változtat a körülményeken), így marad

vagy

- ha nem nyúlnánk hozzá, nem maradna így, DE folyamatosan, akármeddig biztosítani tudjuk azokat a körülményeket és hatásokat amelyek közt így marad

„Fejlesztés” – mit is jelent?

Helyzetünk, életminőségünk
minőségi javulása érdekében tett sikeres
intézkedés, erőfeszítés.

A fenntartható fejlődés követelményei a következőkben összegezhetőek:

- ✔ a megújuló természeti erőforrások felhasználásának mértéke kisebb vagy megegyező legyen a természetes vagy irányított regenerálódó (megújuló) képességük mértékével;
- ✔ a hulladék keletkezésének mértéke/üteme kisebb vagy megegyező legyen a környezet szennyezés befogadó képességének mértékével, amit a környezet asszimilációs kapacitása határoz meg;
- ✔ a kimerülő erőforrások ésszerű felhasználási üteme, amit részben a kimerülő erőforrásoknak a megújulókkal való helyettesíthetősége, részben a technológiai haladás határoz meg.

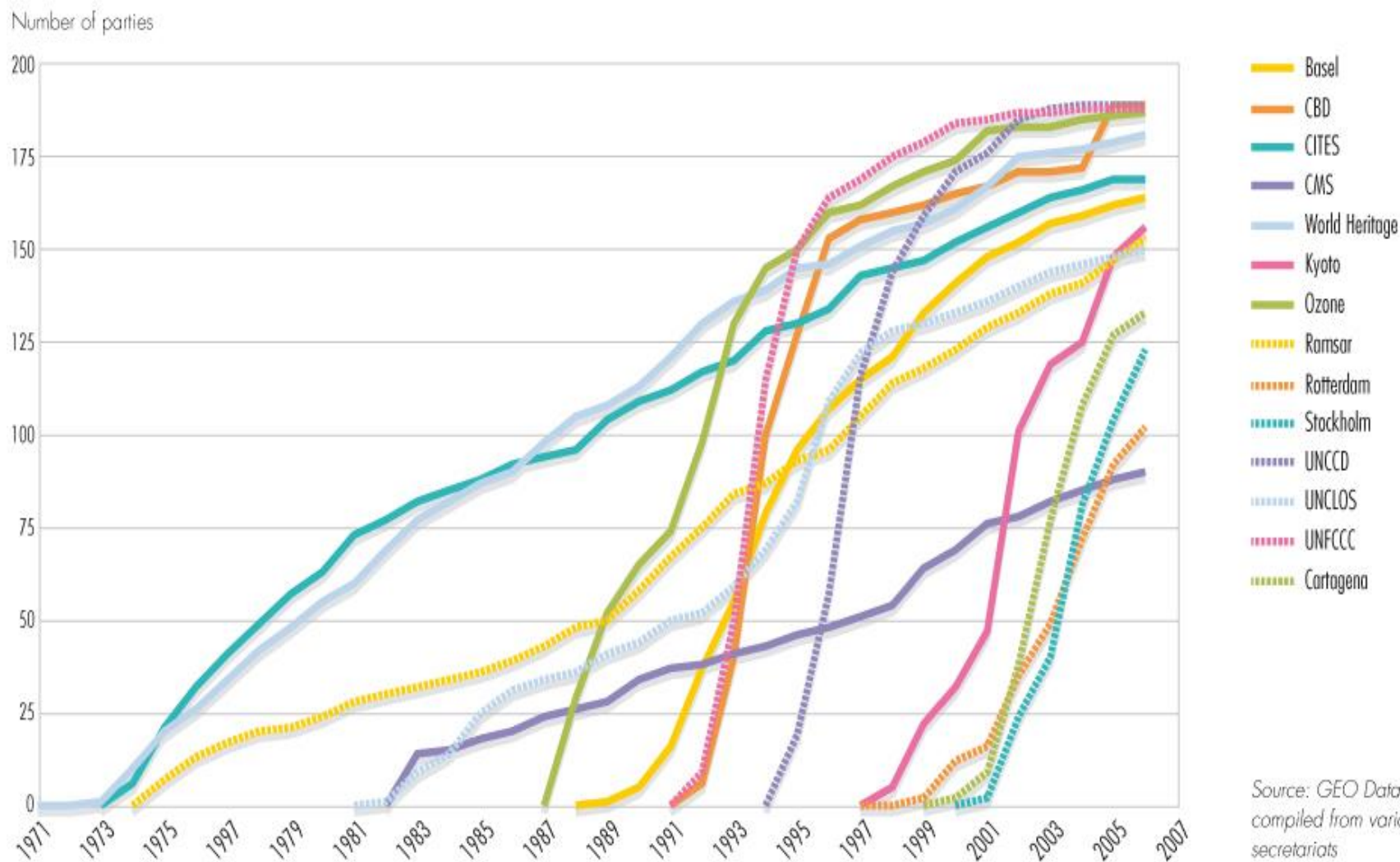
Fenntartható fejlődés és alapelvei

- A holisztikus megközelítés elve
- Az integrációs elv
- A tartamosság elve
- A természeti erőforrások használatának és megőrzésének egyidejűségi elve
- A megelőzés és az elővigyázatosság elve
- Az alkalmazkodási formák megőrzésének elve
- A helyi erőforrások hasznosításának elve
- A környezet-adekvát hasznosítás elve
- A stabilitás és a sokféleség megőrzésének elve
- A nem anyagi értékek hasznon elv
- Az eltartó képesség szerinti használat
- A körfolyamatokban történő összekapcsoltság elve
- A szubszidiaritás elve
- A koegzisztencia elve

Környezetvédelmi egyezményeket!!!

Figure 1.1 Ratification of major multilateral environmental agreements

Source: GEO Data Portal, compiled from various MEA secretariats

ENSZ Környezet és Fejlődés Konferenciája 1992. Rio de Janeiro

- UNCED (United Nations Conference on Environment and Development) Egyesült Nemzetek Környezet és Fejlődés Konferenciája;
- Magyarországról jelen volt:
  - **Göncz Árpád** köztársasági elnök (Ő írta alá az Éghajlat-változási Keretegyezményt és a Biológiai Sokféleségről szóló Egyezményt)
  - **Keresztes K. Sándor** környezetvédelmi miniszter(a tárgyalási szakaszban ő vezette a magyar delegációt).

A konferencia dokumentumai:

1. A Riói Nyilatkozat;
2. Feladatok a XXI. századra (AGENDA 21);
3. Nyilatkozat az erdők védelméről;
4. Kertegyezmény az éghajlati változásokról;
5. Egyezmény a biológiai sokféleségről.

1. A Riói Nyilatkozat (27 elv)

- ✔ Fenntartható fejlődés elérése;
- ✔ A környezetvédelem az élet minden szintjébe tevékenységébe épüljön be;
- ✔ A környezeti ügyeket az összes állampolgár részvételével lehet megoldani;
- ✔ Törekedni kell az elővigyázatosságra;
- ✔ Környezeti hatástanulmányokat kell készíteni;
- ✔ Minden természeti katasztrófáról értesíteni kell az államnak a lakosságot;
- ✔ A nők szerepe létfontosságú;
- ✔ Együtt kell működni a szegénység leküzdésében...
- ✔ Szennyező fizet...
- ✔ CBDR

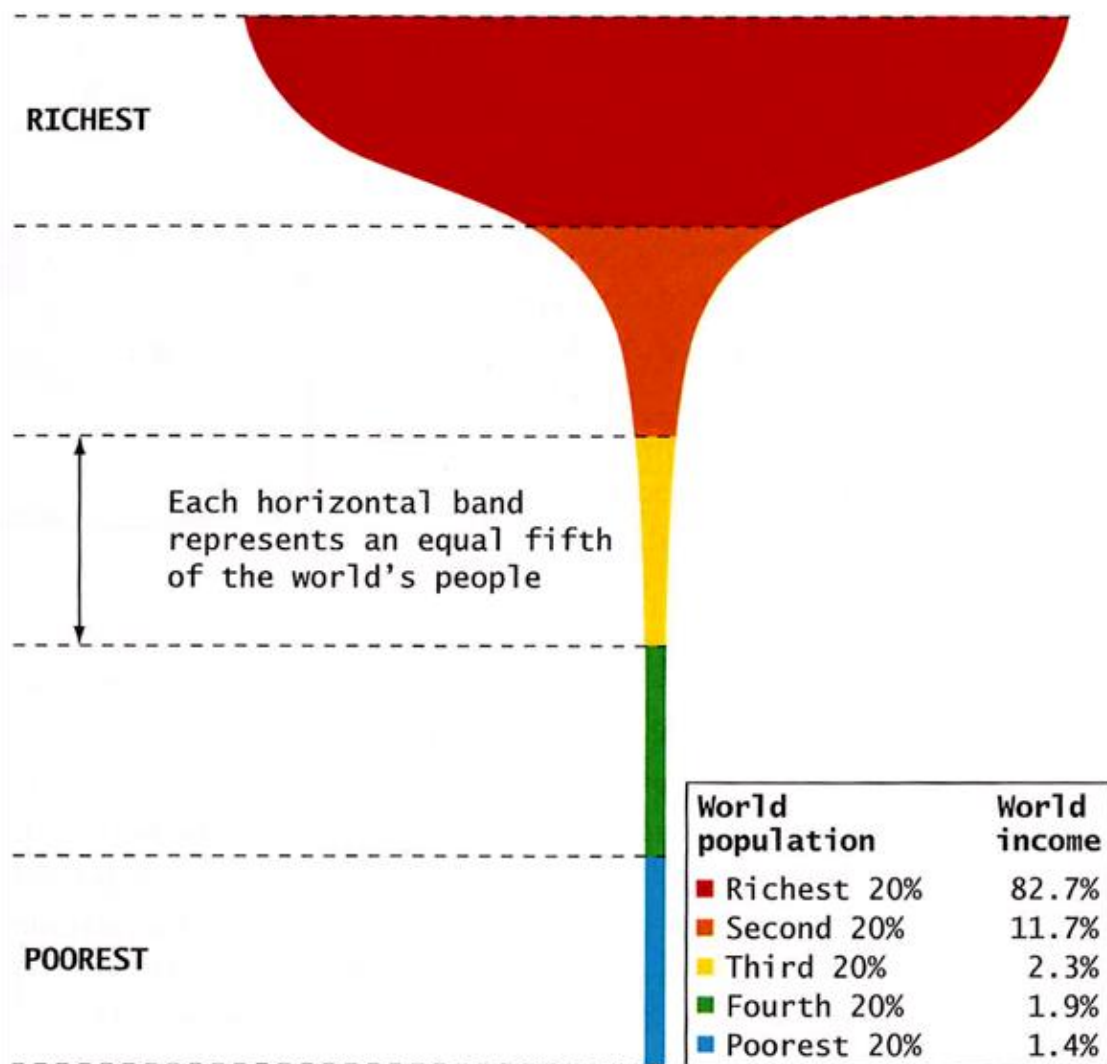
2. Feladatok a XXI. századra:

- ✓ *Első rész:* a környezet és fejlődés általános problémáit tárgyalja;
- ✓ *Második rész:* a környezet egyes elemeinek védelmével foglalkozik;
- ✓ *Harmadik rész:* a társadalmi, gazdasági tényezőket tekinti át;
- ✓ *Negyedik rész:* a végrehajtás, a megvalósítás eszközeit sorolja fel.

4. Keretegyezmény az éghajlati változásokról

- ✔ **Savas esők** problémaköre: a kén dioxid kibocsájtást 1980-hoz viszonyítva 1993-ra 30%-al kell csökkenteni;
- ✔ **Ózonlyuk** problémaköre: 1988-as Montreali jegyzőkönyv alapján: a CFC-k használatát az 1986-os bázishoz viszonyítva 2000-re 50%-al kell csökkenteni;
- ✔ **Üvegházhatás** problémaköre: szén - dioxid kibocsájtás csökkentése (a Kiotói- konferencián konkretizálják a százalékos csökkentési arányokat, mely 2005. Február 16-án lépet életbe).

Vagyon, jövedelmek egyenlőtlensége

ENSZ, 2000: Millenniumi Fejlesztési Célok

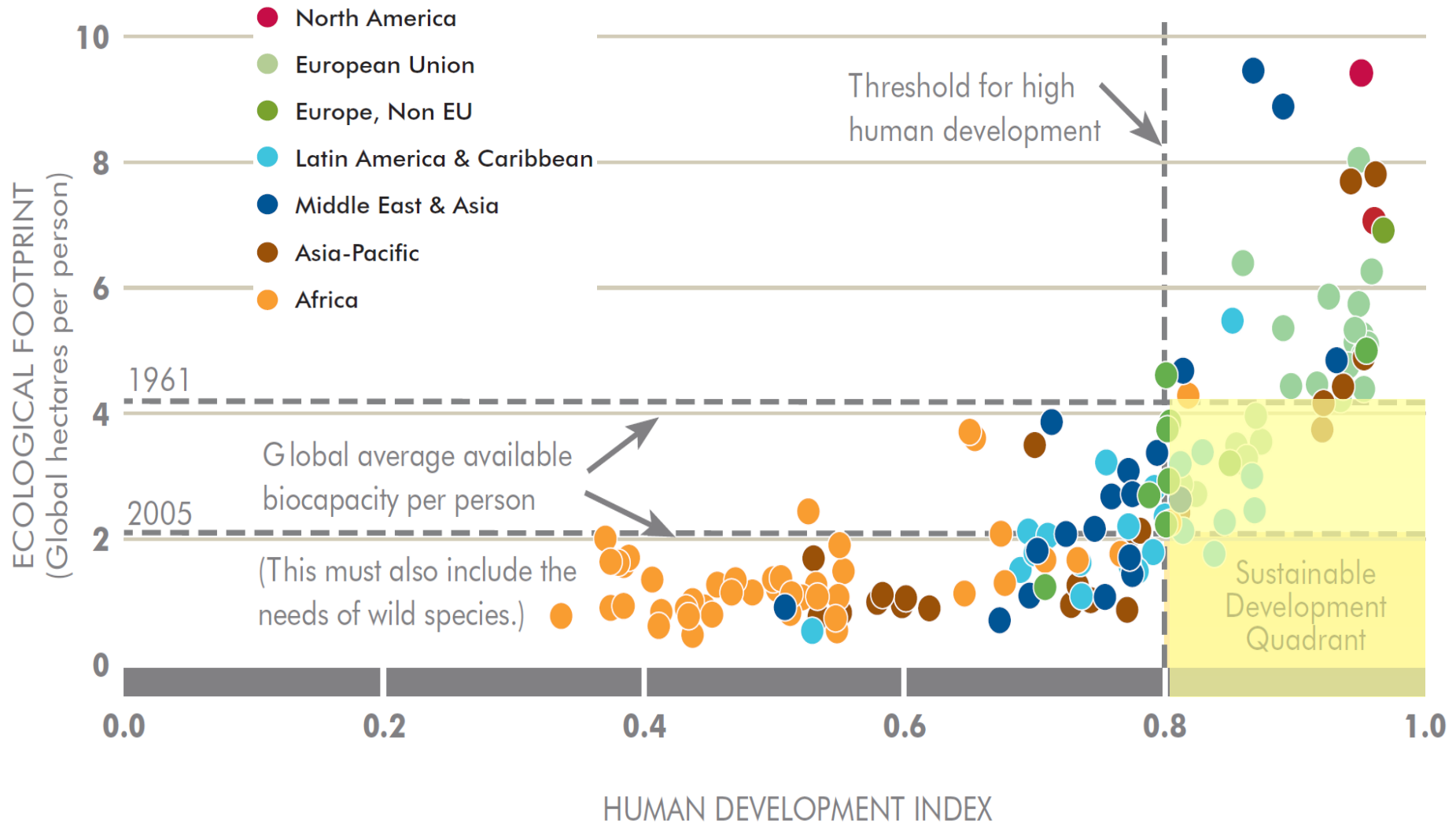
- Globálisan a mélyszegénységben élő emberek száma több mint felével, 1990 és 2015 között 1,9 milliárról 836 millióra csökkent.
- Sikerült elérni a nemek közötti egyenlőséget az alapfokú oktatásban az országok többségében.
- Az 5 éves kor alatti gyermekhalandóság aránya több mint felével csökkent 1990 és 2015 között. 1990-ben minden 1000 élve született gyermek közül 90 halt meg 5 éves kora előtt, míg jelenleg 45.
- A gyermekági halandóság aránya világszerte 45 százalékkal csökkent.
- 2000 és 2015 között több mint 6,2 millió maláriával kapcsolatos halálesetet sikerült megelőzni, míg a tuberkulózis megelőzése, diagnosztizálása és kezelése körülbelül 37 millió ember életét mentette meg 2000 és 2013 között.
- Világszerte 2,1 milliárd ember jutott hozzá fejlett közegészségügyhöz és a szabadtéri székletürítés aránya körülbelül felével csökkent 1990 óta.
- A fejlett országok által nyújtott hivatalos fejlesztési segélyek 66 százalékos emelkedést mutattak 2000 és 2014 között elérve a 135,2 milliárd dollárt.

<http://www.unis.unvienna.org/unis/hu/topics/2013/mdg.html>

Közel járunk a fenntarthatósághoz?

(Graph by Mathis Wackernagel, for the WSF 2009, Budapest)

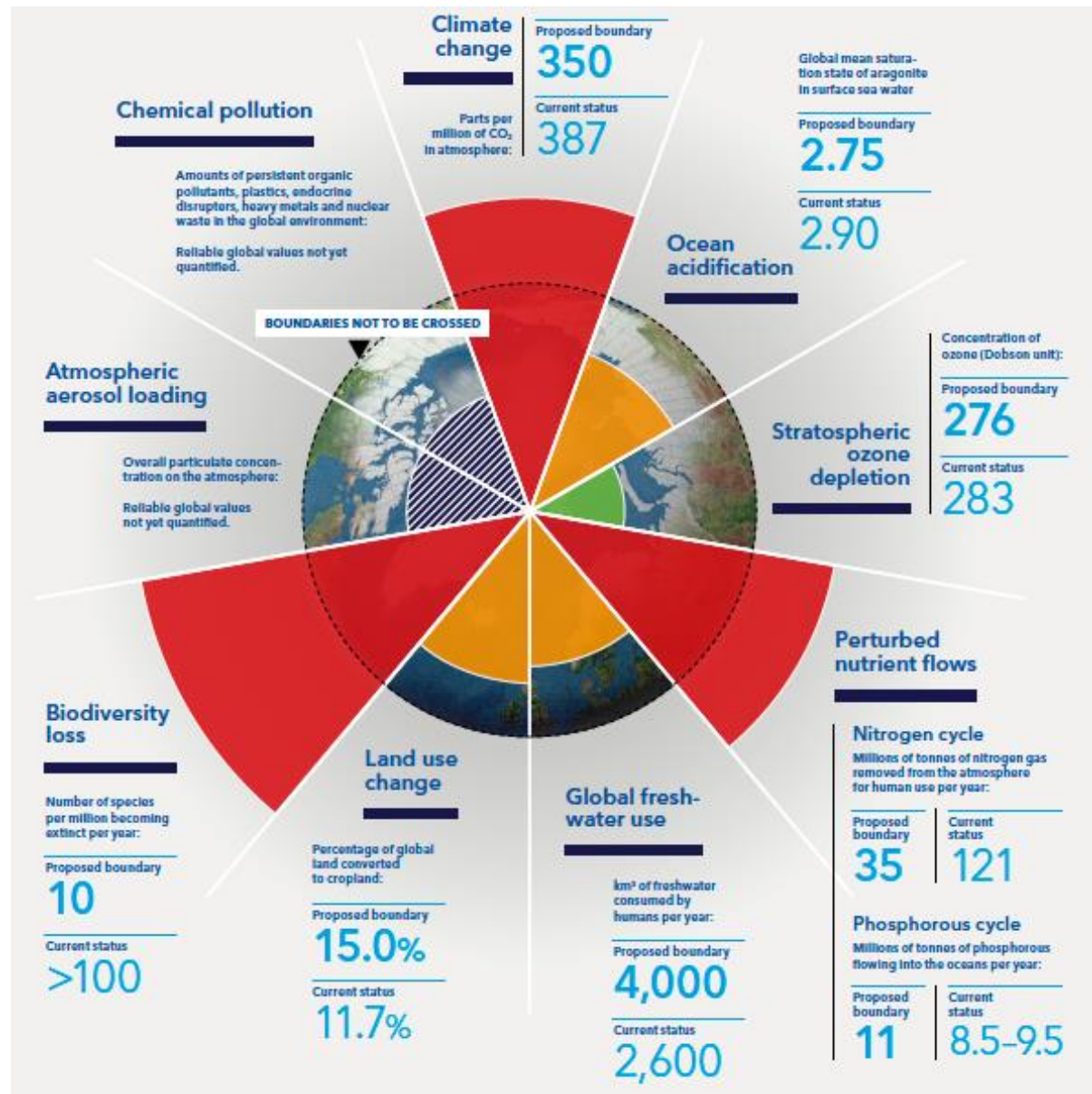
Az anyagforgalom biztonságos mozgásterét elhagytuk!

Areas where we have exceeded the boundaries and are continuing to move further beyond them.

Areas where we are still below the boundary values, but are moving towards them.

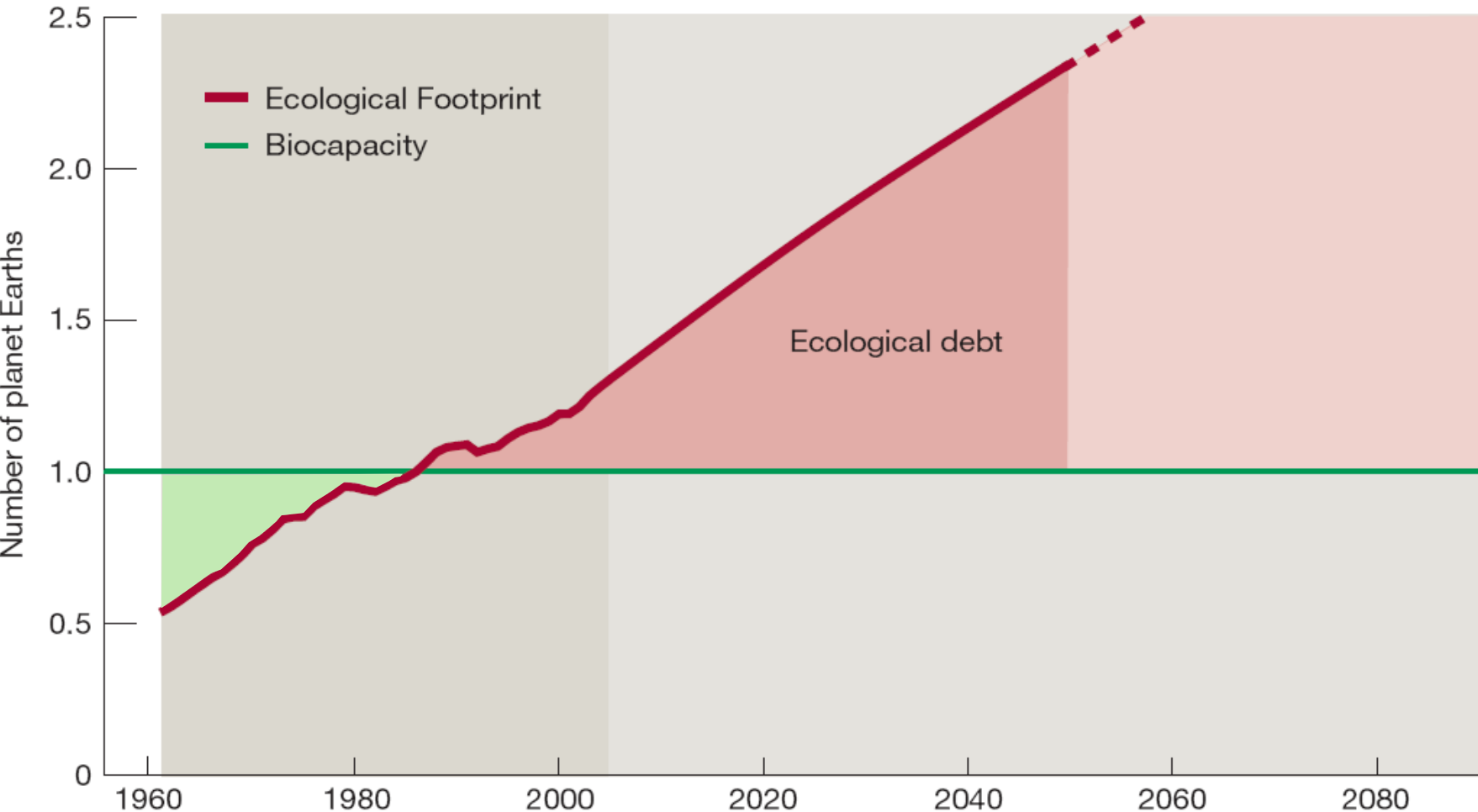
Area where international political agreements have allowed us to start moving away from a boundary - in the correct direction.

Areas where no boundary values were established.

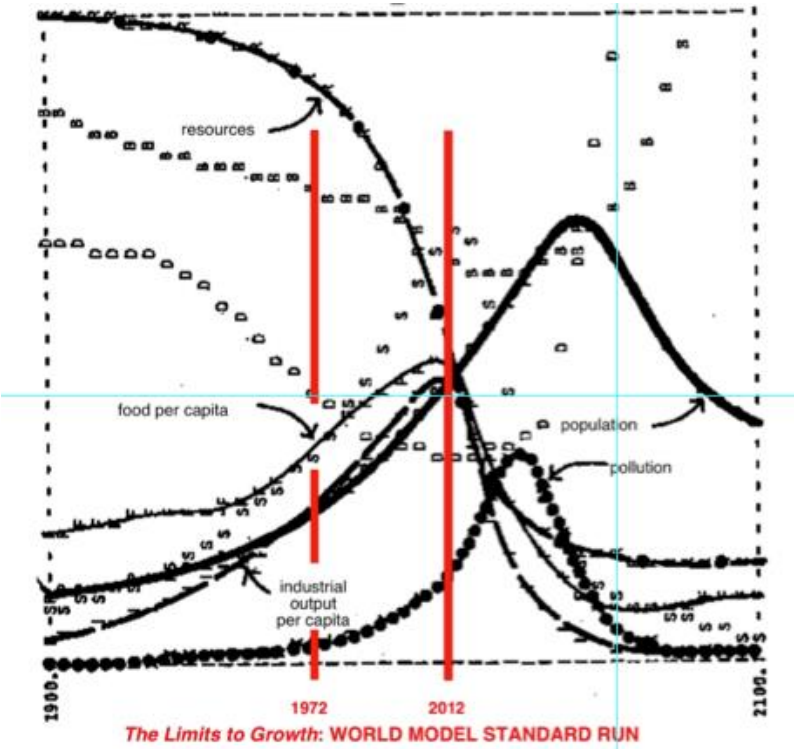
Rockström, et al., Nature, 2009
DNV GL Report 2014

ENSZ – előrejelzés az ökológiai adósságról

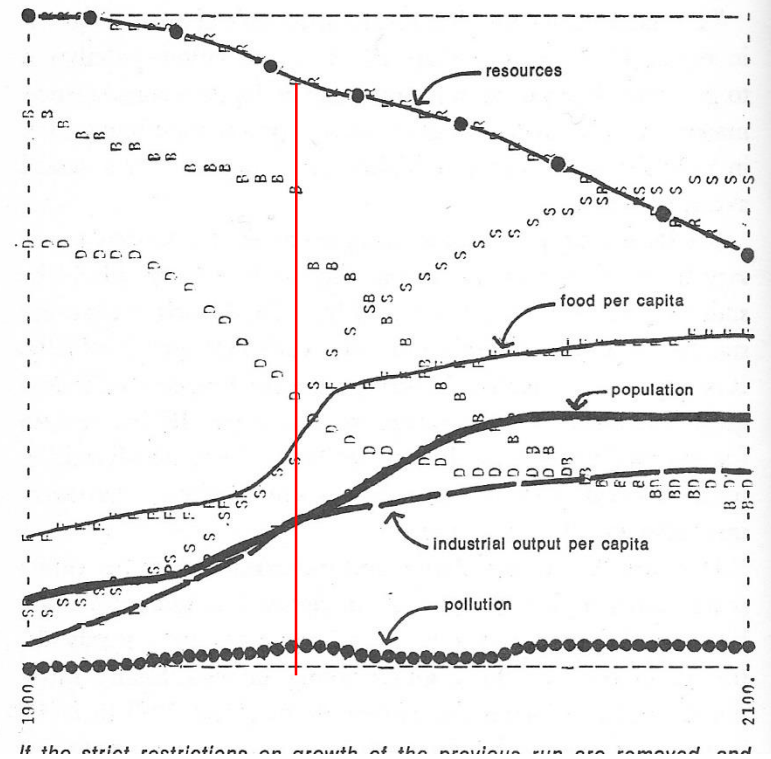

A FENNTARTHATÓSÁG
NEM
AZ EMBERISÉG,
A TÁRSADALMAK
MAI MŰKÖDÉSMÓDJA...

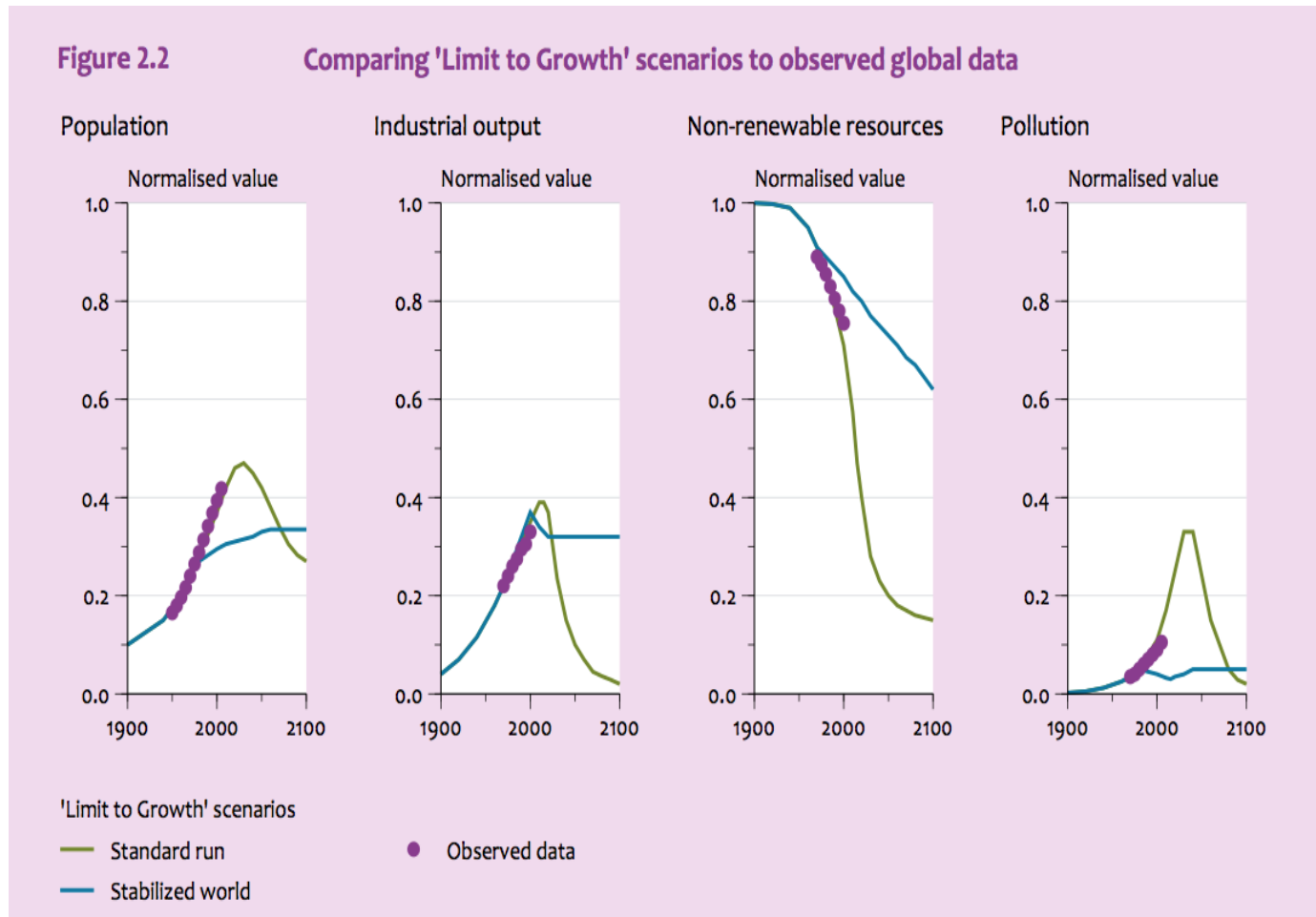

World3: Standard Run

World3: Stabilized World

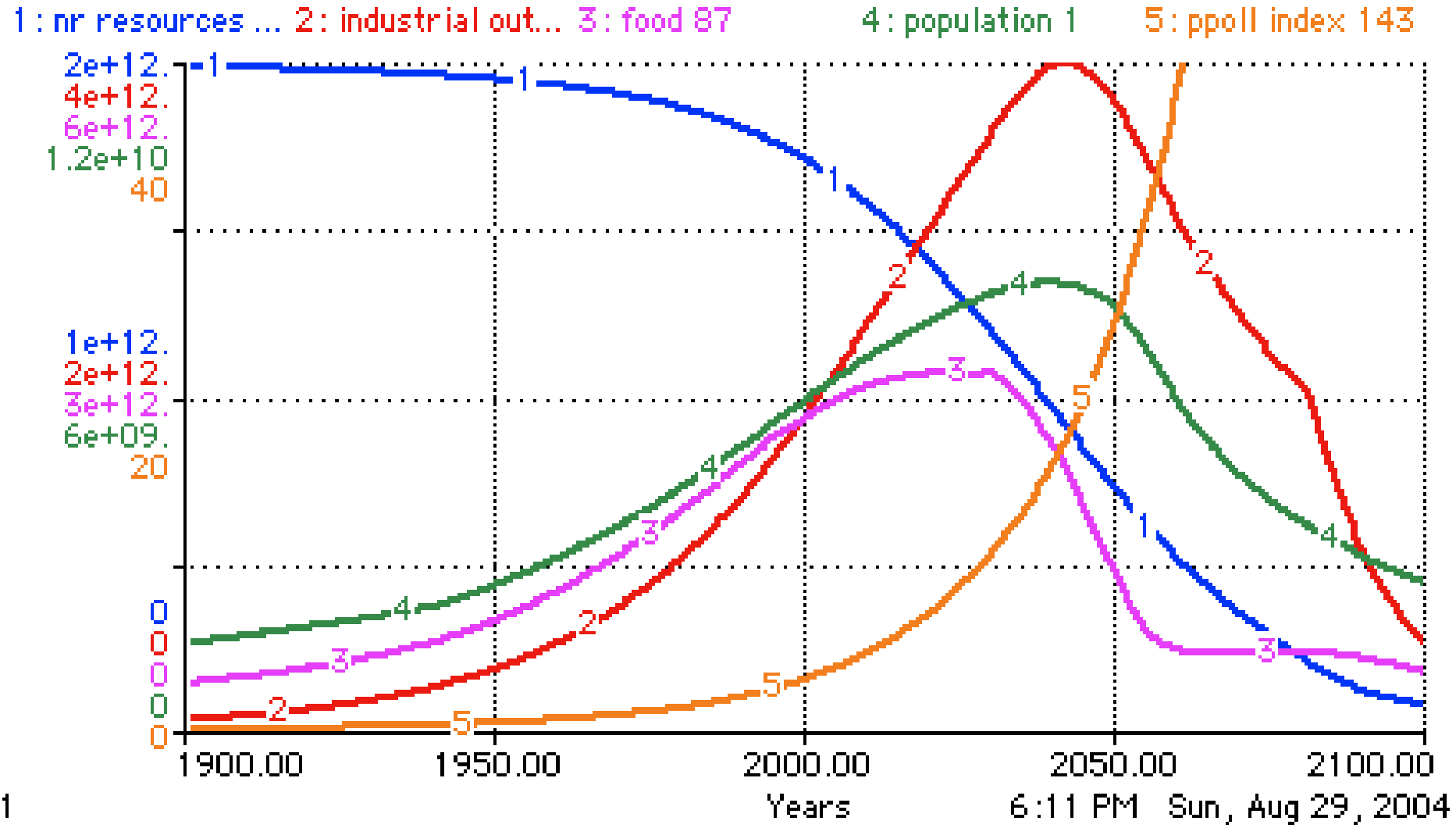
Az emberiség a LtG scenariók közül továbbra is a túllövést követi

...1) elvesztjük a nem-megújulókat!

2) mérgezzük a környezetet!

e 1

6:11 PM Sun, Aug 29, 2004

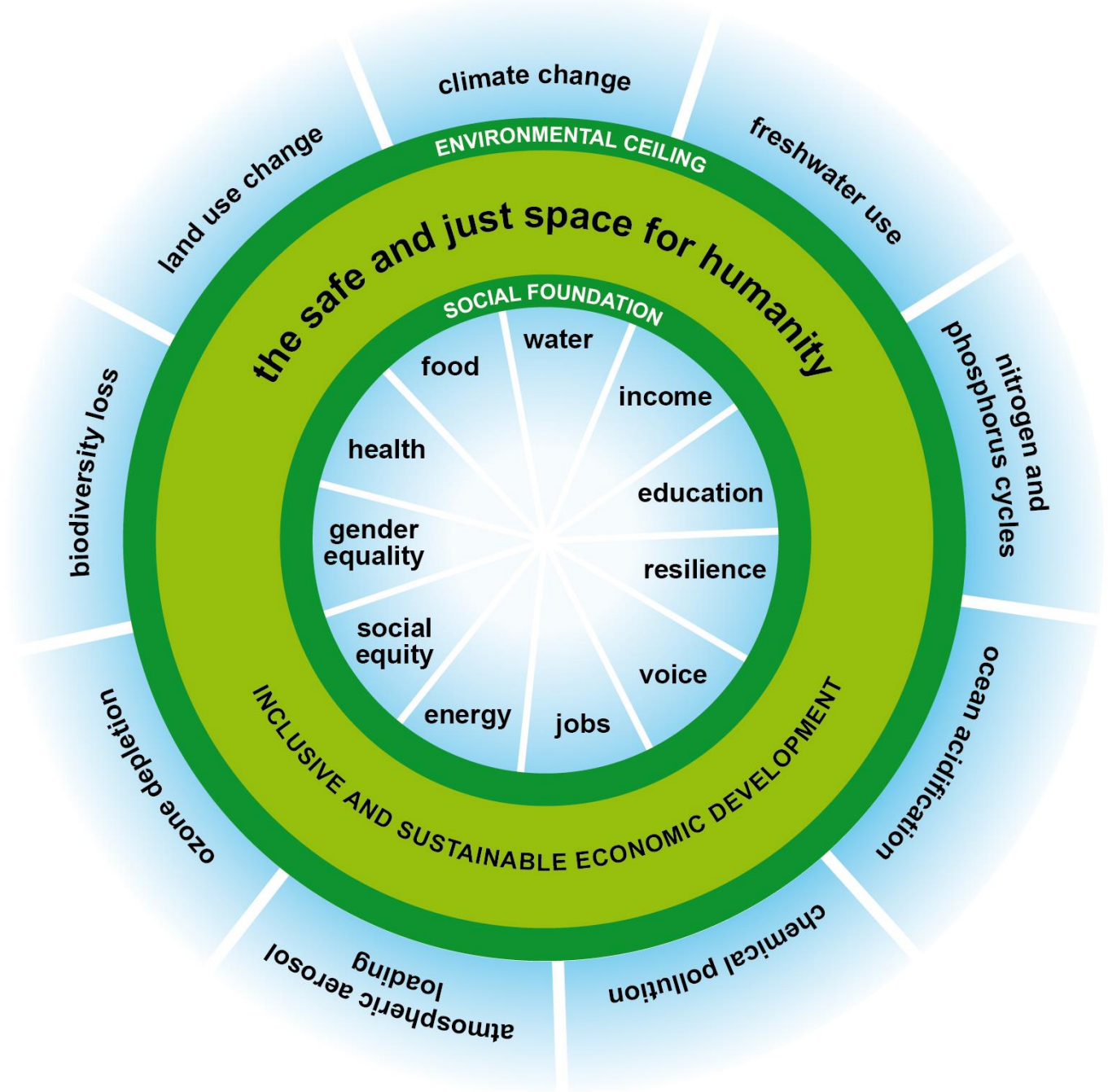

Mi ilyenkor a teendő?

MDG + PB = The „OXFAM Doughnut”

*(the doughnut of
Social and
Planetary
Boundaries)*

Teendők, lehetőségek, kilátások a „post-2015” fejlesztési időszakban

1. Változat: (Meadows)

A “fenntartható fejlesztés”
mint cél,
megkérdőjeleződik!

Amit fenntartható fejlesztés alatt (a gyakorlatban) általában értenek:

- A gazdagok megtarthatják amijük van (és lehetőleg még gyűjthessenek hozzá)...
- ... miközben a szegények meggazdagodnak...
- ...mindezt a jelenlegi (piaci és politikai) alrendszereink továbbműködtetésével, és
- ...olyan új technológiák kifejlesztése által, amelyek „szétkapcsolják” ‘decouple’ a GDP és az energia- és anyagfelhasználás növekedését .

Ám a fenntartható fejlesztés ilyen értelmezése képzelődés, légvár. Csak olyan vezetőknek hasznos, akik a valódi változást el akarják kerülni – de vonzó és valós jövőképet nem kínál.

(D. Meadows, 2012)

A jobb jövőbeli kilátások érdekében

- A társadalmi változókat, peremfeltételeket is változtatni kell, nem elég a technikaiakat; és (főleg)
- állóképesebbé kell tennünk rendszereinket!

(D. Meadows, 2012)

2. Változat: ENSZ

Tudásalapú politikát!

(UNEP 21 issues for the 21st century)

**Ilyen folyamat
eredményezte a
Fenntartható Fejlesztési
Célokat!**

Rio+20: a „Dél lázadása”

- Kolumbia és Guatemala kezdeményezése gyorsan teret és támogatást nyert
- Az egyetlen pozitív visszhangú ENSz fejlesztési próbálkozás a Millenniumi Fejlesztési Célok, amelyek...
- ... „lejárnak” 2015-ben, de folytatni kéne a munkát...
- Tehát a „post-2015 fejlesztési rendszer” MDG-szerű programon alapuljon, felhasználva az MDG tanulságait!

A Fenntartható Fejlesztési Célok (SDGs) definíciója és kritériumai:

Goal: expresses an ambitious, specific and actionable commitment.

- concise and easy to communicate
- **aspirational**
- **transformational**
- limited in number
- global in nature and universally applicable to all countries while taking into account different national realities, capacities and levels of development and respecting national policies and priorities.

A rész-feladatok (Targets) definíciója és kritériumai:

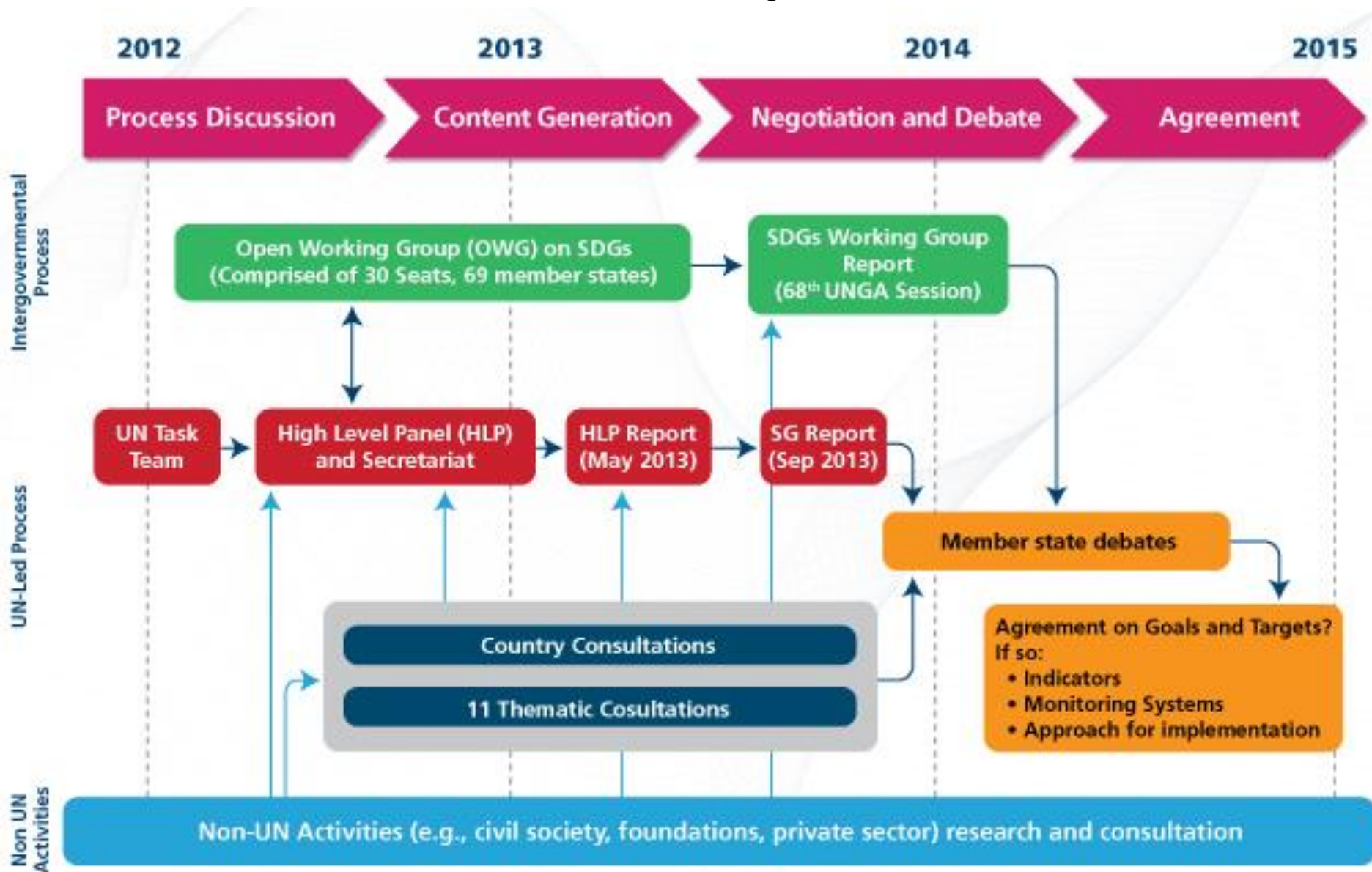
Target: Specific, measurable objective whose attainment will contribute in major way to achieving one or more goals

- Aspirational yet attainable
- Evident link between target and goal
- Speak to all relevant stakeholders
- Nationally relevant, adaptable
- Time-bound
- **Evidence-, science-based**
- **Adjustable:**
  - as science advances
  - if countries choose to raise level of ambition.

„Politikai kísérlet”:

- NYÍLT CSOPORT, NYÍLT FOLYAMAT
- TÉNY/TUDÁS-ALAPON
- TÁRSELNÖKÖK ÁLTAL VEZÉRELT
- EGYHANGÚSÁGRA/EGYETÉRTÉSRE TÖREKVÉS

A fenntartható fejlesztési célok kidolgozásának időrendje

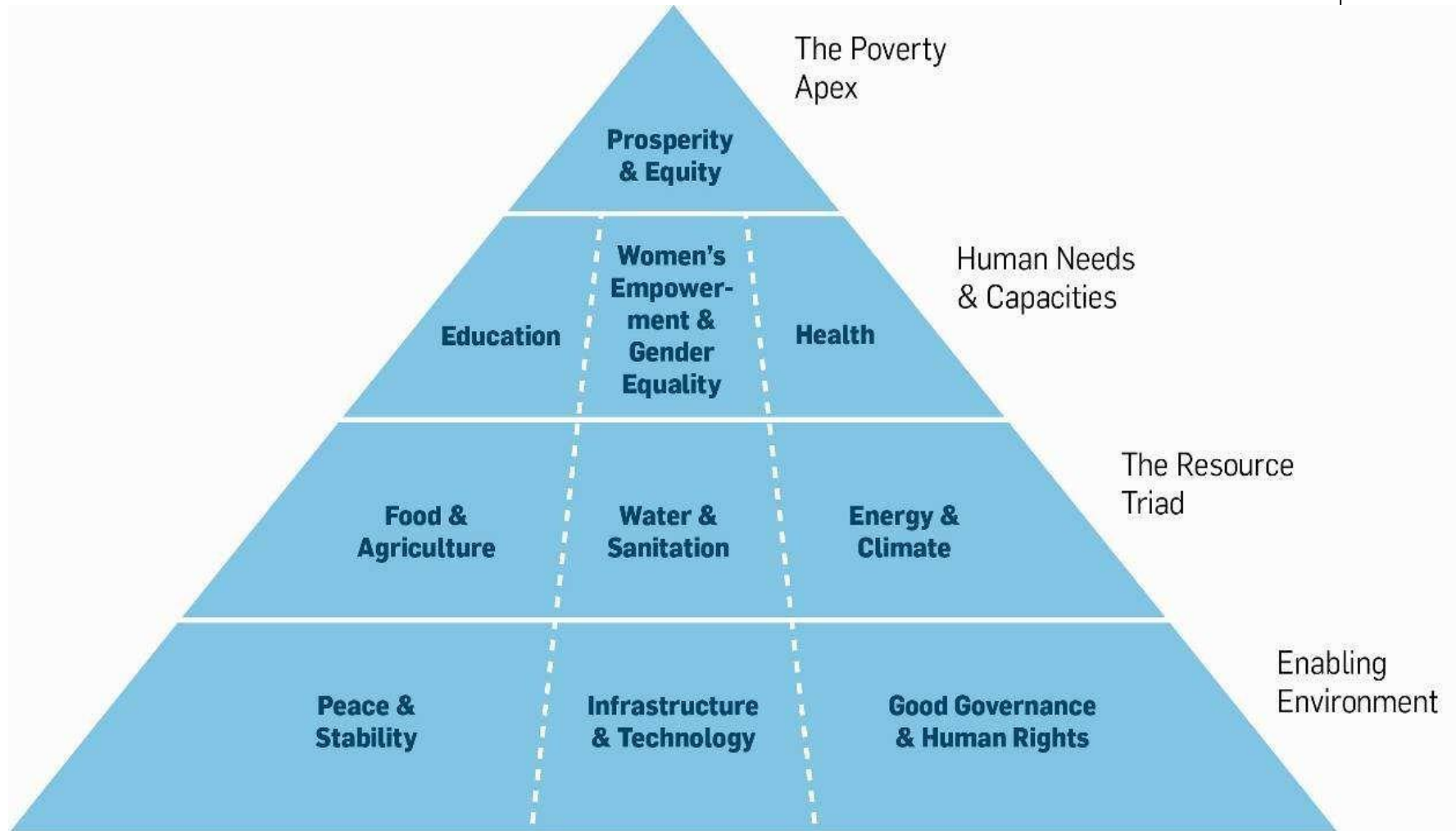
a problémák hierarchiája

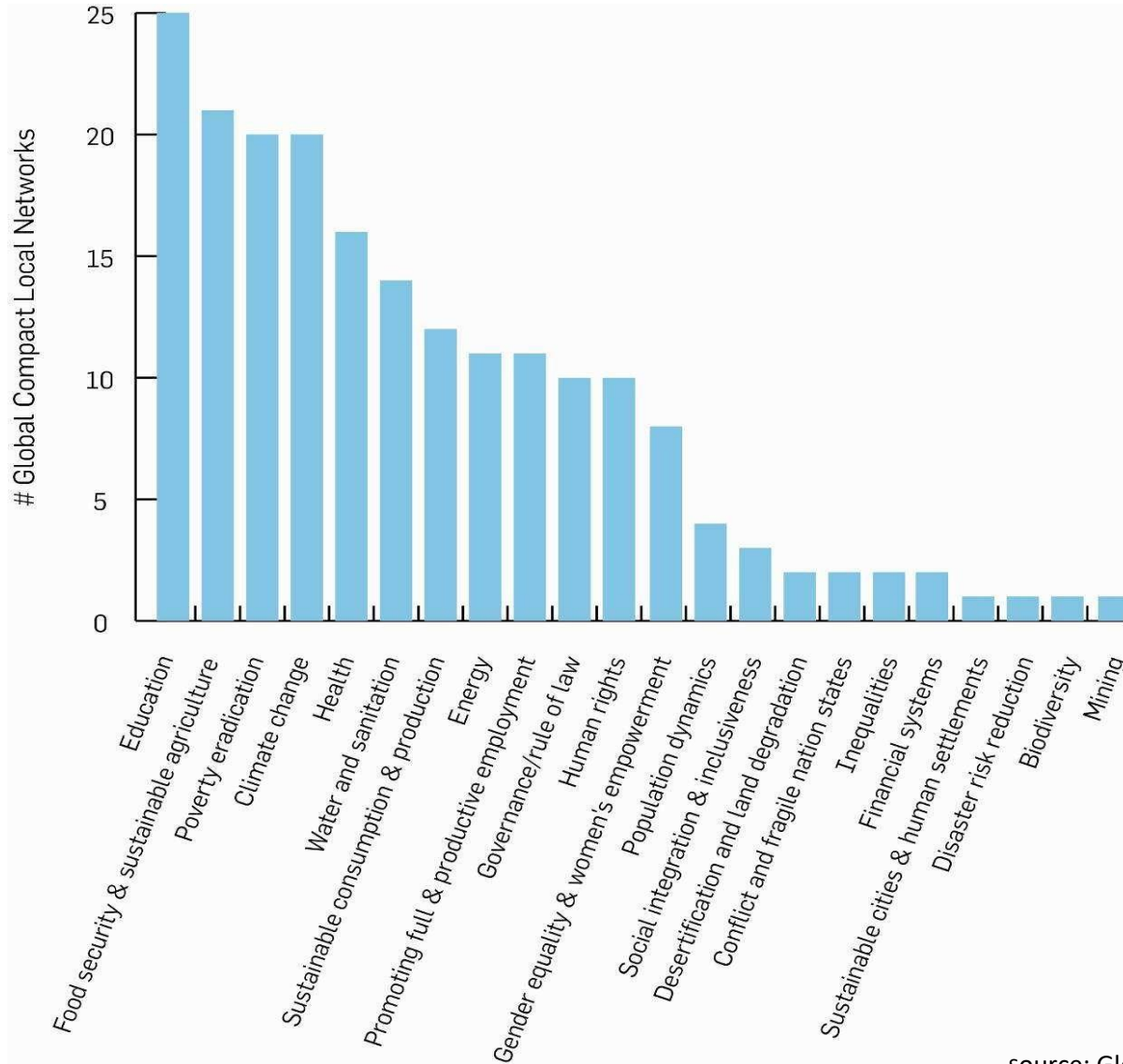
A *Global Compact* javaslat

Post-2015 Issue Area Priorities

Source: Global Compact LEAD consultations

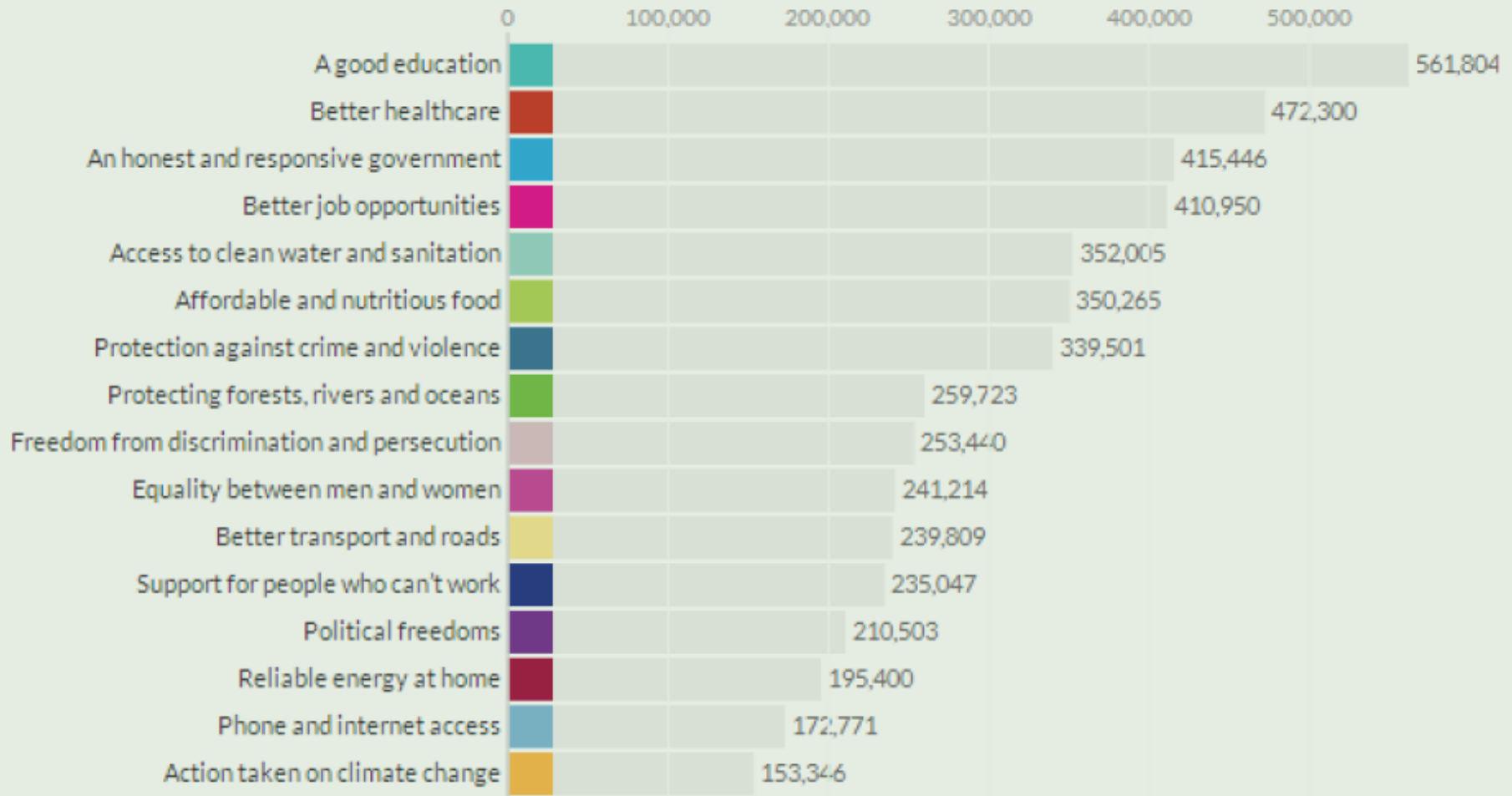
Which areas of action should be the top priority for the world in the years ahead?

The World We Want

821,823 votes for All Countries & Country Groups / All Genders / All Education Levels / Age Group (All Age Groups)

Csapdák, kihívások

- Politikai presztízs-játszmák (high-level report)
- Hatlmi játszmák, más folyamatok hatásai
- ENSZ belvillongás
- Mi tartozik a FF-hez? Mi járul hozzá?
- Mire is van az OWG-nek mandátuma? (MoI)
- Korai „zero draft”-ot – aztán alkudjunk meg!
- A rangsorolás tudománya (avagy mikor ér véget a diagnosztizálás?)
- Ki hallgat minket? (informális vs nyílt ülések)
- 😊 A labdarúgó VB... 😊

A Javaslat

- 31 téma előbb 21 fókusz-területre, majd 16+1 céllá sűrítve
- Kb.10 feladat együtes teljesülése valósít meg egy-egy célt
- A legtöbb feladat számszerű, mérhető
- Az ENSz OWG konszenzussal elfogadta 2014 július 19-én 13:20-kor

Az OWG folyamat tanulságai

- A politikai elkötelezettség felépítése időbe kerül:
késleltet
- A politikai konszenzus megteremtése „tartalomba” kerül:
„hígít”
- A tudomány szerepe sosem ér véget

A 17 Fenntartható fejlesztési cél:

Világunk átalakítása – a 2030-as fenntartható fejlesztési célok

- 1. Megszüntetjük a szegénység minden formáját*
- 2. Véget vetünk az éhínségnek, megteremtjük az élelmezésbiztonságot és a fenntartható mezőgazdaságot*
- 3. Egészséges életet és jól-létet biztosítunk minden életkorban*
- 4. Biztosítjuk az esélyegyenlőséget és a minőséget az oktatásban, és az élethosszig való tanulás lehetőségét*
- 5. Elérjük a nemek közti egyenlőséget és helyzetbe hozzuk a lányokat és asszonyokat*
- 6. Mindenkinek biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és higiénikus tisztálkodáshoz hozzáférést*
- 7. Mindenkinek hozzáférést biztosítunk megfizethető, megbízható, fenntartható, modern energiához*
- 8. Elősegítjük a tartamos, általános, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és jövedelmező foglalkoztatást, és a tisztas munkát mindenki számára*
- 9. Állóképes infrastruktúrát, befogadó, fenntartható ipart teremtünk, és támogatjuk az innovációt*
- 10. Csökkentjük az országok egymás közötti és az emberek államokon belüli egyenlőtlenségeit*
- 11. Befogadó, biztonságos, állóképes, fenntartható városokat, településeket alakítunk ki*
- 12. Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést*
- 13. Sürgősen fellépünk az éghajlatváltozás megállítása, a következmények elhárítása érdekében*
- 14. Óvjuk és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket, a fenntartható fejlesztésre fordított tengeri erőforrásokat*
- 15. A szárazföldi ökoszisztémákat védjük és helyreállítjuk, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását*
- 16. A fenntartható fejlesztés érdekében békés, befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki*
- 17. Megerősítjük a megvalósítás, végrehajtás eszköztárát, felélesztjük a globális együttműködést a fenntartható fejlesztés érdekében.*

**...amelyekben a
fenntarthatóság mellett
megjelenik a reziliencia is
(azaz az álló- és
alkalmazkodóképesség)!**

Világunk átalakítása – a 2030-as fenntartható fejlesztési célok

1. *Megszüntetjük a szegénység minden formáját*
2. *Véget vetünk az éhínségnek, megteremtjük az élelmezésbiztonságot és a fenntartható mezőgazdaságot*
3. *Egészséges életet és jól-létet biztosítunk minden életkorban*
4. *Biztosítjuk az esélyegyenlőséget és a minőséget az oktatásban, és az élethosszig való tanulás lehetőségét*
5. *Elérjük a nemek közti egyenlőséget és helyzetbe hozzuk a lányokat és asszonyokat*
6. *Mindenkinek biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és higiénikus tisztálkodáshoz hozzáférést*
7. *Mindenkinek hozzáférést biztosítunk megfizethető, megbízható, fenntartható , modern energiához*
8. *Elősegítjük a tartamos, általános, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és jövedelmező foglalkoztatást, és a tisztas munkát mindenki számára*
9. *Állóképes infrastruktúrát, befogadó, fenntartható ipart teremtünk, és támogatjuk az innovációt*
10. *Csökkentjük az országok egymás közötti és az emberek államokon belüli egyenlőtlenségeit*
11. *Befogadó, biztonságos, állóképes, fenntartható városokat, településeket alakítunk ki*
12. *Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést*
13. *Sürgősen fellépünk az éghajlatváltozás megállítása, a következmények elhárítása érdekében*
14. *Óvjuk és fenntartható an használjuk az óceánokat, tengereket, a fenntartható fejlesztésre fordított tengeri erőforrásokat*
15. *A szárazföldi ökoszisztémákat védjük és helyreállítjuk, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását*
16. *A fenntartható fejlesztés érdekében békés, befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki*
17. *Megerősítjük a megvalósítás, végrehajtás eszköztárát, felélesztjük a globális együttműködést a fenntartható fejlesztés érdekében.*

**tehát a „tananyag”:
„A növekedés határai”-tól
a
„Világunk átalakításá”-ig...**

(de legalábbis a két végpont)

Világunk átalakítása – a 2030-as fenntartható fejlesztési célok

Szolgáltató gazdaság

- 1. Megszüntetjük a szegénység minden formáját*
- 2. Véget vetünk az éhínségnek, megteremtjük az élelmezésbiztonságot és a fenntartható mezőgazdaságot*
- 6. Mindenkinek biztosítjuk (...) a vízhez és higiénikus tisztálkodáshoz hozzáférést*
- 7. Mindenkinek hozzáférést biztosítunk megfizethető, megbízható, fenntartható, modern energiához*
- 8. Elősegítjük a tartamos, általános, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és jövedelmező foglalkoztatást, és a tisztességes munkát mindenki számára*
- 9. Állóképes infrastruktúrát, befogadó, fenntartható ipart teremtünk, és támogatjuk az innovációt*
- 10. Csökkentjük (...) az emberek államokon belüli egyenlőtlenségeit*
- 17. Megerősítjük a megvalósítás, végrehajtás eszköztárát, felélesztjük a globális együttműködést a fenntartható fejlesztés érdekében.*

Világunk átalakítása – a 2030-as fenntartható fejlesztési célok

Jó kormányzás

- 3. Egészséges életet és jól-létet biztosítunk minden életkorban*
- 4. Biztosítjuk az esélyegyenlőséget és a minőséget az oktatásban, és az élethosszig való tanulás lehetőségét*
- 5. Elérjük a nemek közti egyenlőséget és helyzetbe hozzuk a lányokat és asszonyokat*
- 10. Csökkentjük az országok egymás közötti és az emberek államokon belüli egyenlőtlenségeit*
- 11. Befogadó, biztonságos, állóképes, fenntartható városokat, településeket alakítunk ki*
- 16. A fenntartható fejlesztés érdekében békés, befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki*
- 17. Megerősítjük a megvalósítás, végrehajtás eszköztárát, felélesztjük a globális együttműködést a fenntartható fejlesztés érdekében.*

Világunk átalakítása – a 2030-as fenntartható fejlesztési célok

A természet védelme

2. *„megteremtjük (...) a fenntartható mezőgazdaságot*
6. *Mindenkinek biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást,*
7. *Mindenkinek hozzáférést biztosítunk fenntartható, modern energiához*
8. *Elősegítjük a fenntartható gazdasági gyarapodást,*
9. *Állóképes infrastruktúrát, (...), fenntartható ipart teremtünk, és támogatjuk az innovációt*
11. *(...), állóképes, fenntartható városokat, településeket alakítunk ki*
12. *Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést*
13. *Sürgősen fellépünk az éghajlatváltozás megállítása, a következmények elhárítása érdekében*
14. *Óvjuk és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket, a fenntartható fejlesztésre fordított tengeri erőforrásokat*
15. *A szárazföldi ökoszisztémákat védjük és helyreállítjuk, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.”*

És ez még csak a 17 cél volt!

Alattuk összesen 169 konkrét feladat van!!!

Hogy lehet ilyen sok feladat végrehajtásának nekilátni?

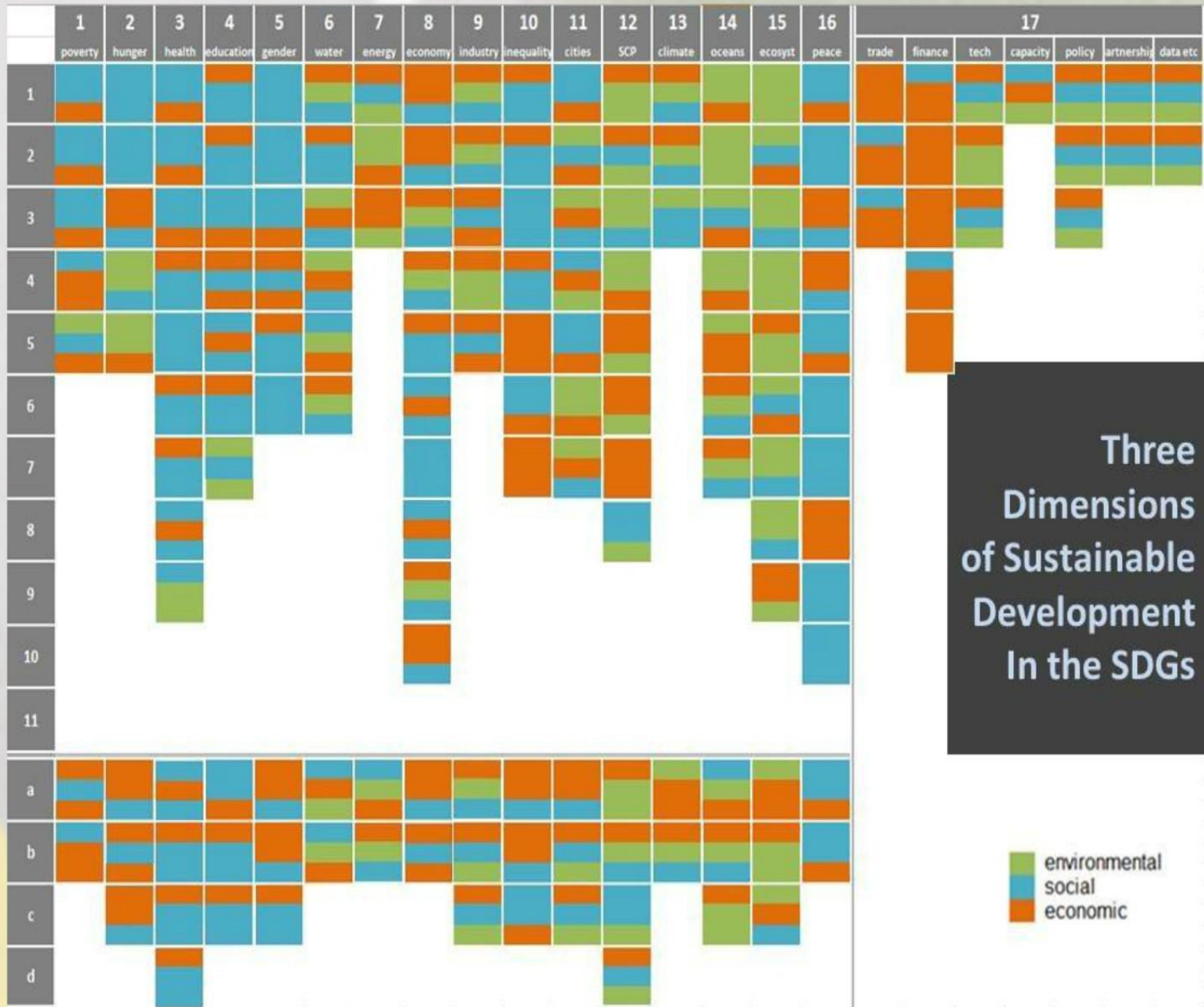
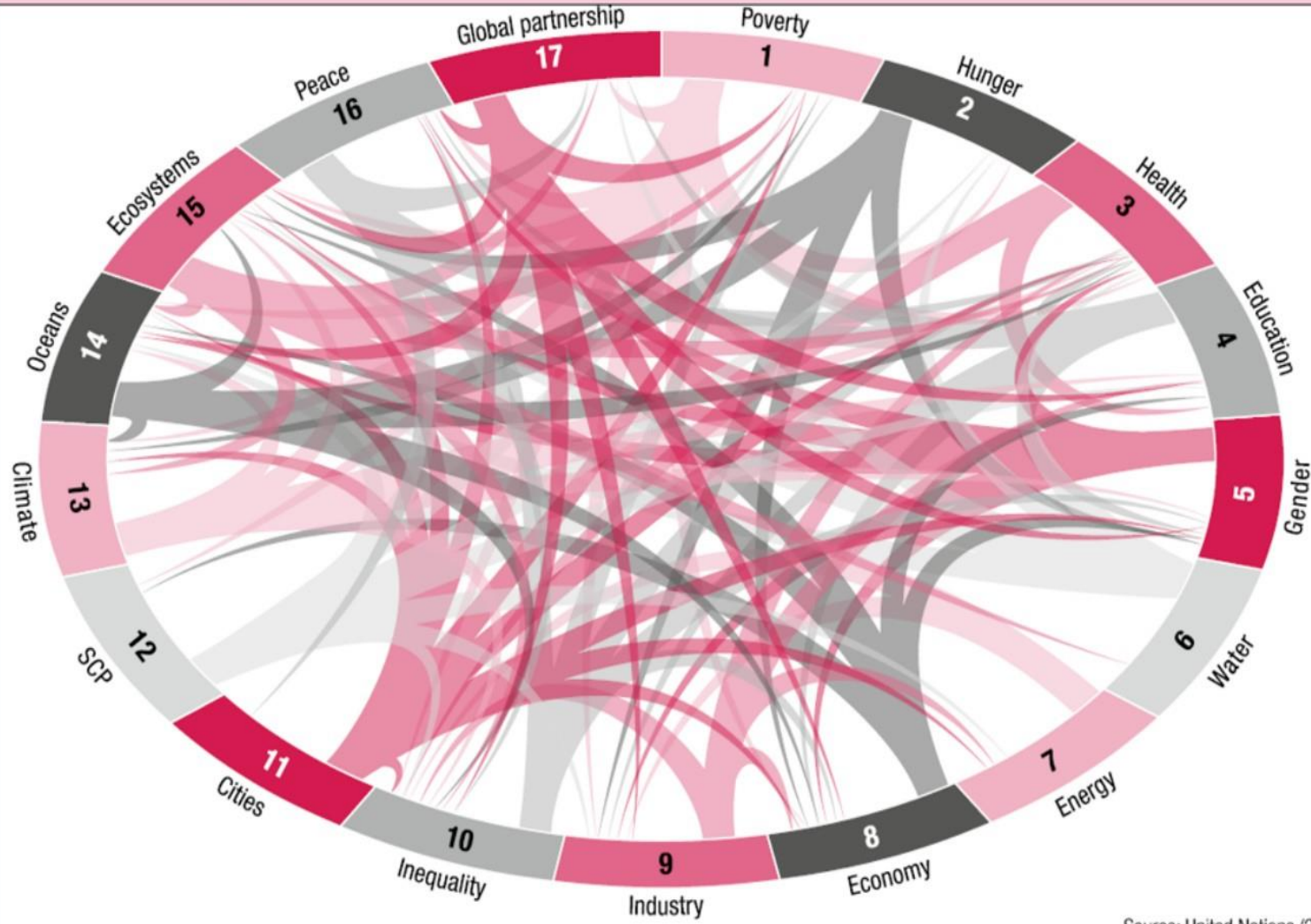

FIGURE 2 **Interrelated goals**

Source: United Nations (2014).

Svájci népszavazás, 2016 szeptember 25:

Ha mindenki „svájci” lenne, 2.8 Földre lenne szükség.
Kerüljön-e Svájc 2050-re az ökológiai lábnyomán
belülre?

???

www.swissinfo.ch

Svájci népszavazás, 2016 szeptember 25:

Ha mindenki „svájci” lenne, 2.8 Földre lenne szükség.
Kerüljön-e Svájc 2050-re az ökológiai lábnyomán
belülre?

Svájc: 36.4 % IGEN   63.6 % NEM

Genf: 51.9 % IGEN   többi kanton: NEM

Részvétel 42.6 %

„asking for too much in too short a time”

www.swissinfo.ch

(Folyt. Okt 18-án!)

